

MỘT SỐ GIẢI PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG VĂN HÓA TẠI TRUNG TÂM VĂN HÓA NGHỆ THUẬT TỈNH KON TUM

I PHẠM VĂN HÂN

Email: ngochankontum.dnt@gmail.com

Học viên K12- Ngành Quản lý Văn hóa Trường ĐHSP Nghệ thuật Trung ương

SOME SOLUTIONS FOR MANAGEMENT OF CULTURAL ACTIVITIES AT KON TUM PROVINCE's CULTURE ARTS CENTER

TÓM TẮT ↔ ABSTRACT

Đảng và Nhà nước ta luôn coi văn hóa là nền tảng tinh thần, động lực, mục tiêu của CNXH. Việc quản lý nhằm bảo tồn, kế thừa, phát triển những giá trị văn hóa dân tộc là quốc sách hàng đầu được ghi nhận trong các bản hiến pháp. Một trong những lĩnh vực hoạt động phổ biến trong đời sống văn hóa xã hội ở nước ta, có ảnh hưởng mạnh mẽ tới tư tưởng, tình cảm, nhận thức của nhiều người đó là hoạt động nghệ thuật biểu diễn. Sự tác động của khoa học kỹ thuật, công nghệ cao, của quá trình giao lưu văn hóa và hội nhập kinh tế đã đưa nghệ thuật biểu diễn không chỉ trở thành sản phẩm tinh thần đáp ứng nhu cầu của quần chúng mà còn trở thành một bộ phận của kinh tế thị trường phát triển năng động, sáng tạo. Phát triển nghệ thuật biểu diễn đi đúng hướng dân tộc, khoa học, đại chúng chắc chắn không thể thiếu vai trò then chốt của quản lý nhà nước.

Từ khóa: Giải pháp, quản lý văn hóa, hoạt động văn hóa, trung tâm văn hóa

Our Party and State always consider culture as the spiritual foundation, motivation and goal of socialism. The management to preserve, inherit and develop national cultural values is the top national policy recognized in the constitutions. One of the popular activities in the social and cultural life in our country, which has a strong influence on the thoughts, feelings and perceptions of many people is performing arts. The impact of science and technology, high technology, the process of cultural exchange and economic integration has made the performing arts not only become a spiritual product to meet the needs of the masses but also become a part of a dynamic and creative market economy. Developing the performing arts in the right direction of the nation, science and the masses is certainly indispensable for the key role of state management.

Keywords: Solutions, cultural management, cultural activities, cultural centers

1. Khái quát về Trung tâm Văn hóa Nghệ thuật tỉnh Kon Tum

Trung tâm Văn hóa - Nghệ thuật tỉnh Kon Tum (TTVH-NT) được thành lập theo Quyết định số 304/QĐ-UBND ngày 13/6/2018 của UBND tỉnh Kon Tum. Trung tâm Văn hóa - Nghệ thuật tỉnh Kon Tum là đơn vị sự nghiệp công lập trực thuộc Sở VH-TT&DL tỉnh, có tư cách pháp nhân, có con dấu riêng, được mở tài khoản tại Kho bạc Nhà nước và Ngân hàng theo quy định của pháp luật.

Trung tâm chịu sự quản lý trực tiếp, toàn diện của Sở VH-TT&DL; chịu sự chỉ đạo, hướng dẫn, kiểm tra về chuyên môn của Cục Nghệ thuật biểu diễn, Cục Văn hóa cơ sở, Cục điện ảnh. TTVH-NT tỉnh Kon Tum có chức năng phát triển sự nghiệp văn hóa thông tin, điện ảnh; tổ chức các hoạt động tuyên truyền, phổ biến chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách,

pháp luật của Nhà nước, thực hiện các nhiệm vụ chính trị, kinh tế, văn hóa - xã hội của huyện. Hướng dẫn về chuyên môn nghiệp vụ cho cán bộ làm công tác văn hóa, thông tin, điện ảnh ở cấp huyện, thành phố. Tổ chức và cung ứng các dịch vụ công, đáp ứng nhu cầu hoạt động văn hóa thông tin và điện ảnh; nhu cầu tiếp nhận thông tin, nâng cao dân trí, nhu cầu sáng tạo và hưởng thụ văn hóa của nhân dân trên địa bàn.

2. Quản lý hoạt động văn hóa tại Trung tâm Văn hóa Nghệ thuật

Trong những năm qua, công tác vận động tuyên truyền nhân dân tin tưởng và hưởng ứng các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, các phong trào, kế hoạch của địa phương luôn được thực hiện thường xuyên, liên tục. Thông qua các hình thức thông tin tuyên truyền đa dạng, người dân được

tham gia vào các hoạt động chính trị của cả nước, đồng thời nhận thức đầy đủ và trách nhiệm, nghĩa vụ công dân. Có thể khẳng định, Trung tâm VHNT tỉnh đã làm tốt vai trò là đơn vị chủ lực trong việc truyền tải thông tin về cơ sở, góp phần quyết định vào sự thành công của cuộc vận động tuyên truyền như: tuyên truyền cổ động trực quan bằng âm thanh, hình ảnh, đội văn nghệ xung kích, chiếu phim lưu động... những nội dung quan trọng cần chuyển tải đến người dân đã được trung tâm thực hiện tốt. Nhiều hoạt động mang tính chất tuyên truyền cổ động và văn nghệ kỷ niệm được người dân biết đến nhiều nhất trong các hoạt động nghiệp vụ của trung tâm. Những nội dung về hoạt động VHNT đưa về cơ sở đều sát với đời sống người dân và được người dân hưởng ứng.

Trung tâm VHNT tỉnh là địa chỉ sinh hoạt, giúp người dân được tham gia vào các hoạt động vui chơi, giải trí mang tính cộng đồng và tương tác cao của người dân trong tỉnh. Trong xã hội hiện đại, con người đang có xu hướng bị đẩy vào những không gian cá nhân để làm việc, nhu cầu hướng tới những sinh hoạt cộng đồng là rất lớn để mỗi người tự cân bằng bản thân. Chính vì lẽ đó, những lớp học, những câu lạc bộ sinh hoạt tại Trung tâm sẽ là cầu nối giao lưu cho những đối tượng tham gia mà đặc biệt ở đây đối tượng là thanh thiếu niên nhi đồng. Thiếu nhi tới đây không chỉ được học tập, phát huy khả năng của bản thân mà còn giao tiếp, vui chơi, chia sẻ, nuôi dưỡng các sở thích và định hình nhân cách.

Trung tâm tổ chức tốt các buổi giao lưu văn hóa - văn nghệ tạo bầu không khí sôi nổi hăng say lao động trên địa bàn tỉnh. Các hoạt động của Trung tâm đã đáp ứng một phần các nhu cầu hưởng thụ, sáng tạo văn hóa của quần chúng Hưởng thụ và sáng tạo văn hóa là một nhu cầu không thể thiếu được của con người. Tuy vậy không phải là nơi nào, lúc nào con người cũng được thỏa mãn nhu cầu ấy. Là một thiết chế văn hóa tổng hợp, đa năng. Trung tâm VHNT tỉnh cố gắng vận dụng và tìm cách để đáp ứng nhu cầu hưởng thụ và sáng tạo văn hóa của đông đảo nhân dân một cách có hiệu quả nhất. Để khuyến khích và phát huy khả năng sáng tạo văn hóa của quần chúng, trung tâm đã tổ chức các lớp bồi dưỡng năng khiếu về văn hóa nghệ thuật, tổ chức các hội thi, hội diễn, tổ chức các tổ nhóm, câu lạc bộ theo sở thích. Qua đó, trung tâm không chỉ giúp mọi người thỏa mãn nhu cầu sáng tạo văn hóa của bản thân mà còn phát hiện được những tài năng mới để tiếp tục bồi dưỡng phục vụ phong trào và cho xã hội.

Trung tâm luôn chú trọng xây dựng kế hoạch hoạt động, theo dõi, tham mưu các văn bản quản lý trong lĩnh vực văn hóa, các kế hoạch hoạt động phù hợp với chức năng, nhiệm vụ của các tổ chuyên môn. Các kế hoạch được thực hiện kịp thời, chất lượng và hiệu

quả. Tham mưu với Sở VHNT&DL những ý kiến chính xác trong hoạt động tuyên truyền đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật nhà nước trong lĩnh vực văn hóa, nghệ thuật, công tác điện ảnh. Sở VHNT&DL tham mưu UBND tỉnh đã ban hành nhiều văn bản pháp quy, các đề án, kế hoạch khả thi để phát triển ngành văn hóa, đồng thời nhanh chóng triển khai đến các cấp ủy Đảng, chính quyền và các tầng lớp nhân dân cùng tham gia thực hiện. Từ đó công tác văn hóa trên địa bàn tỉnh đã có những chuyển biến tích cực và được nhân dân hưởng ứng.

Bên cạnh đó Trung tâm xây dựng được quy chế hoạt động phù hợp với đặc điểm tình hình mới của Trung tâm, tạo ra một bước tiến, có cơ sở khoa học cho quá trình làm việc và phối hợp có hiệu quả giữa các tổ chuyên môn trong Trung tâm cũng như các cơ quan ban ngành trong và ngoài tỉnh. Việc xây dựng các nguồn lực được Ban Giám đốc Trung tâm duy trì và đẩy mạnh qua từng năm, Trung tâm đã tổ chức các lớp huấn luyện nghiệp vụ, tuyên truyền pháp luật cho các cán bộ văn hóa ở các huyện, thành phố. Trong quản lý các hoạt động chuyên môn, Trung tâm đã phối hợp với các đơn vị liên quan xây dựng kế hoạch, chỉ đạo tổ chức các hoạt động văn hóa, nghệ thuật, điện ảnh sáng tạo ra nhiều sản phẩm văn hóa có giá trị, đáp ứng nhu cầu đời sống tinh thần của nhân dân. Nhận thức của cấp ủy Đảng, chính quyền các cấp và mọi tầng lớp nhân dân đang dần được nâng cao từ đó ý thức giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc, đấu tranh ngăn chặn sự xâm nhập của các sản phẩm văn hóa độc hại, lai căng.

Công tác kiểm tra, thi đua khen thưởng được Ban Giám đốc quan tâm chú trọng và có sự phối hợp chặt chẽ, được duy trì thực hiện, dẫn đi vào nề nếp, có tác dụng tích cực ngăn chặn kịp thời những hoạt động vi phạm, động viên nhân dân tham gia các hoạt động văn hóa đúng pháp luật. Có được những kết quả nêu trên, không thể phủ nhận vai trò và công sức của các cán bộ, viên chức của TTVH-NT tỉnh Kon Tum.

3. Giải pháp nâng cao hiệu quả quản lý hoạt động văn hóa tại Trung tâm Văn hóa Nghệ thuật tỉnh Kon Tum

*** Nhóm giải pháp đối với chủ thể quản lý**

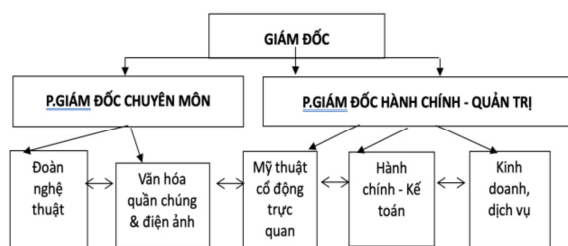
-Tăng cường tuyên truyền giáo dục;

-Nâng cao chất lượng bộ máy tổ chức, xây dựng, đào tạo bồi dưỡng nâng cao chất lượng nguồn nhân lực;

Dựa trên lý thuyết về khoa học quản lý, đồng thời là người trực tiếp công tác tại đơn vị, tác giả mạnh dạn giới thiệu mô hình quản lý như sau:

Sơ đồ 1: Tổ chức bộ máy tại Trung tâm Văn hóa - Nghệ thuật tỉnh Kon Tum

CULTURE

Mô hình này giúp cho Trung tâm cắt giảm bớt được 02 chức danh Phó Giám đốc phù hợp với tinh thần của chỉ thị 02/2017/CT-TTg ngày 06/01/2017 của Thủ tướng Chính phủ về việc đẩy mạnh thực hiện chủ trương tinh giản biên chế. Đồng thời với mô hình quản lý mới Phó Giám đốc phụ trách chuyên môn sẽ phụ trách luôn cả 3 phòng chuyên môn đảm bảo tính tương tác giữa các hoạt động của 3 phòng chuyên môn, 01 Phó Giám đốc sẽ phụ trách về công tác hành chính, tài chính và các hoạt động kinh doanh, dịch vụ của Trung tâm.

- Xây dựng nguồn nhân lực ở tất cả các lĩnh vực: Lĩnh vực văn hóa văn nghệ, điện ảnh, Thông tin truyền: Xây dựng đội ngũ cán bộ nghiệp vụ có đạo đức, chuyên môn giỏi, tư tưởng chính trị vững vàng. Tăng cường bồi dưỡng kiến thức quản lý nhà nước và tổ chức các hoạt động văn hóa cơ sở cho cán bộ văn hóa, và điện ảnh ở cơ sở.

- Tăng cường cơ chế phối hợp ở trong nội bộ đơn vị và phối hợp với các đơn vị, doanh nghiệp khác: Tăng cường quán triệt, nâng cao nhận thức của các ngành, địa phương, nhất là người đứng đầu về vai trò, ý nghĩa và tầm quan trọng của phối hợp trong thực hiện nhiệm vụ để tạo sự chuyển biến rõ nét trong nhận thức, từ đó có sự thay đổi trong hành động của mỗi cơ quan, đơn vị, của từng cán bộ, công chức, viên chức. Đẩy mạnh hoạt động xây dựng và ban hành quy chế phối hợp giữa các cơ quan, tổ chức có liên quan trong thực hiện nhiệm vụ. xây dựng quy chế phối hợp thực hiện nhiệm vụ để xác định rõ phạm vi, đối tượng điều chỉnh và nhiệm vụ cụ thể của từng cơ quan, đơn vị có liên quan, nhằm tạo điều kiện thuận lợi trong theo dõi, đôn đốc cũng như xác định trách nhiệm đối với công việc được giao, theo dõi tình hình thực hiện, định kỳ hàng năm đề xuất UBND tỉnh chủ trì tổ chức sơ kết, tổng kết để rút kinh nghiệm và kịp thời bổ sung, chấn chỉnh nội dung cho phù hợp với yêu cầu thực tiễn đặt ra.

*.Nhóm giải pháp về nguồn lực

- Tăng cường nguồn lực tài chính: Tăng chi ngân sách cho sự nghiệp văn hóa, đảm bảo hài hòa giữa phát triển kinh tế và phát triển văn hóa. Khai thác sử dụng có hiệu quả các nguồn vốn của tỉnh cấp cho chương trình phát triển kinh tế, văn hóa - xã hội của tỉnh để xây dựng cơ sở hạ tầng, hỗ trợ các hoạt động văn hóa,

đặc biệt các xã thuộc huyện xa trung tâm có mức phát triển chậm.

Thực hiện việc xây dựng đề án tự chủ về kinh phí, nguồn tài chính theo lộ trình, hướng dẫn của các cấp có thẩm quyền. Tổ chức quản lý tốt các dịch vụ xã hội hóa các hoạt động, tiến tới tự chủ tài chính để đảm bảo các hoạt động chuyên môn, nghiệp vụ được tổ chức và thực hiện một cách có hiệu quả nhất.

- Tăng cường cơ sở vật chất: Cần có kế hoạch đầu tư xây dựng các hạng mục công trình theo hướng hiện đại, phù hợp với sự phát triển của xã hội và đặc thù của từng địa bàn. Chú trọng đầu tư, nâng cấp các trang thiết bị, phương tiện kỹ thuật như bàn ghế, vật tư loa đài, hệ thống âm thanh, ánh sáng, trang phục, dụng cụ tập luyện chuyên dụng, hệ thống xe tuyên truyền lưu động đáp ứng tốt cho các hoạt động nghiệp vụ chuyên nghiệp

* Nhóm giải pháp về quản lý tổ chức các hoạt động

- Hoàn thiện các văn bản quản lý: Cần rà soát, bổ sung các văn bản như quyết định, quy chế, quy định về cơ chế, chính sách và quản lý các hoạt động văn hóa tại TTVH-NT tỉnh Kon Tum một cách linh hoạt và phù hợp với yêu cầu mới của thiết chế văn hóa cũng như thỏa mãn nhu cầu hưởng thụ văn hóa của quần chúng nhân dân. Ban hành các quy chế quản lý các hoạt động dịch vụ văn hóa trên địa bàn tỉnh, bảo đảm hoạt động kinh doanh dịch vụ văn hóa của tổ chức, cá nhân đúng pháp luật.

- Nâng cao chất lượng hoạt động nghiệp vụ

+ Hoạt động thông tin tuyên truyền

Tăng cường chất lượng thông tin theo hướng nâng cao tính thời sự, tính tư tưởng, tính chiến đấu, tính khoa học và tính thiết thực của các nội dung tuyên truyền. Khắc phục tình trạng nội dung tuyên truyền chung chung, xa rời với thực tế, không sát với đối tượng. Đẩy mạnh thông tin hai chiều theo hướng dân chủ hóa và tăng cường đối thoại. Thông qua trao đổi và thông tin phản hồi để nắm bắt tình hình tư tưởng của đối tượng và dư luận xã hội. Tăng cường số lượng của các hình thức cổ động trực quan, nhất là ở những xã vùng sâu, xã có nhiều đồng bào dân tộc sinh sống. Thường xuyên đổi mới hình thức phù hợp với nội dung của công tác đối tượng tuyên truyền nhằm đem lại hiệu quả cao nhất trong hoạt động tuyên truyền.

+ Hoạt động văn hóa, văn nghệ quần chúng

Định hướng các hoạt động văn hóa, văn nghệ quần chúng một cách kịp thời và phù hợp với từng giai đoạn, thời kỳ phát triển kinh tế, đặc biệt trong cơ chế thị trường và hội nhập quốc tế. Tạo mọi điều kiện thuận lợi cho nhân dân thực hiện quyền được hoạt động sáng tạo và quyền hưởng thụ văn hóa, nghệ thuật do bản thân và cộng đồng xã hội làm ra. Khuyến khích, tài trợ, khen thưởng đúng mức cho các hoạt động văn hóa, văn nghệ quần chúng. Hằng năm hoặc

CULTURE

định kỳ tổ chức lập danh sách đề nghị xét tặng, truy tặng danh hiệu nghệ nhân dân gian, nghệ nhân ưu tú, nghệ sĩ và các hình thức ghi nhận công lao khác cho các cá nhân có đóng góp tài năng, sức lực, tiền của cho phong trào văn hóa, văn nghệ quần chúng gửi lên các cấp lãnh đạo xét duyệt.

- Đẩy mạnh tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ quần chúng để các câu lạc bộ văn nghệ tham gia các hội thi, hội diễn. Tạo điều kiện để những người có sở thích, năng khiếu về văn hóa, văn nghệ thành lập câu lạc bộ phù hợp với từng lứa tuổi, loại hình nghệ thuật..., góp phần tạo sân chơi bổ ích, phát triển phong trào văn hóa, văn nghệ quần chúng trong cộng đồng.

+ Hoạt động điện ảnh

Tăng cường đội chiếu bóng lưu động xung kích phục vụ cơ sở, vùng sâu, vùng xa, biên giới, vùng đồng bào các dân tộc thiểu số có hiệu quả, các buổi chiếu đều thu hút đông người xem, nguồn phim chiếu là phim truyện Việt Nam về đề tài cách mạng kháng chiến giải phóng dân tộc phù hợp với thị hiếu và nhu cầu hưởng thụ của đồng bào vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào DTTS.

+ Tổ chức hoạt động của các câu lạc bộ

Tổ chức những buổi tọa đàm, mời các chuyên gia trong lĩnh vực chuyên môn của CLB về nói chuyện, diễn giảng, trao đổi nghiệp vụ, học hỏi những kinh nghiệm sáng tác. Tổ chức các cuộc thi sáng tác cho hội viên các CLB thơ, văn, âm nhạc, mỹ thuật, Trung tâm cần thiết mời những người có tầm ảnh hưởng lớn trong lĩnh vực chuyên môn làm giám khảo, tạo sự khách quan cũng như đẩy mạnh tính chuyên nghiệp trong hoạt động sáng tác của CLB.

+ Hoạt động dịch vụ

Trước mắt để hoạt động dịch vụ của TTVH-NT tỉnh Kon Tum phát triển mạnh mang lại nguồn thu lớn, cải thiện đời sống của cán bộ nhân viên Trung tâm hơn lúc nào hết cần cử cán bộ Trung tâm tham gia các lớp đào tạo về marketing trong lĩnh vực văn hóa nghệ thuật làm nòng cốt cho việc thành lập bộ phận Marketing của Trung tâm về sau này. Bên cạnh đó, với sự phổ biến của các công cụ mạng xã hội ngày nay, Trung tâm cần nghiên cứu thành lập website riêng và các nền tảng số khác để giới thiệu về Trung tâm, các hoạt động của Trung tâm, các hoạt động dịch vụ của Trung tâm

+ Hoạt động biểu diễn nghệ thuật chuyên nghiệp

Dàn dựng nhiều chương trình nghệ thuật có chất lượng cao, bám sát nhiệm vụ của địa phương, tích cực khai thác, sưu tầm vốn âm nhạc truyền thống các tác phẩm nghệ thuật dân gian của các dân tộc để phát triển và nâng cao đưa vào biểu diễn nghệ thuật

chuyên nghiệp. Trong công tác xây dựng chương trình nghệ thuật chuyên nghiệp cần có nhiều sáng tạo mới góp phần nâng cao đời sống văn hóa tinh thần cho nhân dân. Sưu tầm và giữ gìn bản sắc văn hóa của các dân tộc trong tỉnh, giới thiệu quảng bá bản sắc văn hóa các dân tộc Tây nguyên nói chung và Kon Tum nói riêng đến với nhân dân trong cả nước và bạn bè quốc tế.

- Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát và thi đua khen thưởng.

Tăng cường phối hợp cùng các cơ quan chức năng kiểm tra, giám sát của Nhà nước, đặc biệt là hoạt động của cơ quan kiểm duyệt, kiểm tra của TTVH-NT tỉnh Kon Tum là một thiết chế văn hóa tổng hợp đáp ứng nhu cầu đa dạng của nhân dân, các hoạt động văn hóa nghệ thuật có mối quan hệ trực tiếp đến công tác giáo dục, tác động tới đời sống tinh thần của nhân dân. Cấp ủy, Ban Giám đốc Trung tâm cần thường xuyên kiểm tra, theo dõi, đánh giá kết quả hoạt động văn hóa nghệ thuật và điện ảnh của Trung tâm thông qua các hoạt động, từ đó đề xuất khen thưởng kịp thời đối với những CLB năng khiếu, CLB thể thao, cá nhân, đội văn nghệ có thành tích tốt trong các hoạt động, cần bám sát chỉ đạo của cấp trên, định hướng hoạt động theo chỉ đạo của ngành chủ quản, khuyến khích những cách làm hay, đổi mới sáng tạo, hiệu quả, cụ thể và thiết thực. Công tác thi đua khen thưởng cần được tiến hành công khai, dân chủ và kịp thời để động viên các tập thể, cá nhân. Lấy kết quả thi đua khen thưởng là một trong những tiêu chí để động viên cán bộ xét bổ nhiệm, cử đi đào tạo nâng cao...

Các giải pháp trên đây sẽ giúp ích cho các nhà quản lý nâng cao hiệu quả hoạt động quản lý văn hóa tại Trung tâm trong thời gian tới, để Trung tâm VH-NT tỉnh Kon Tum xứng đáng là nơi hội tụ và phát triển văn hóa ở Tây Nguyên.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Văn Hy, Phan Văn Tú, Quản lý hoạt động văn hóa, Nxb Văn hóa Thông tin, Hà Nội, 1998

2. Nguyễn Khoa Điềm (chủ biên) (2001), Xây dựng và phát triển nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.